Återvätning för klimatet, hur mycket biologisk mångfald kan det ge?

- en 500 000 hektar stor utmaning

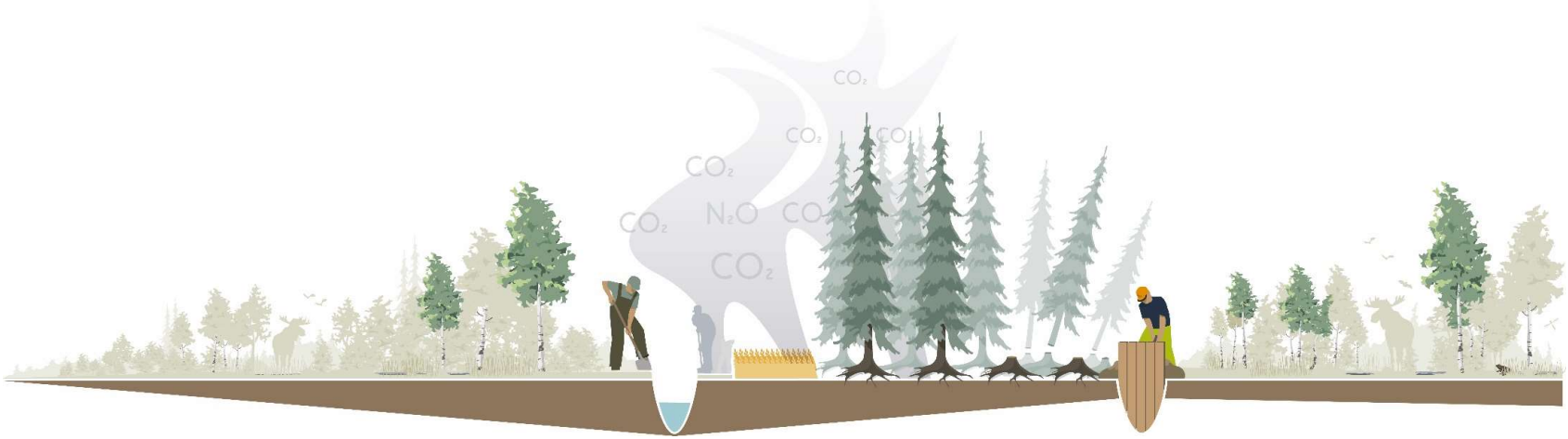

28 oktober 2021

Linnéa Jägrud

Det där med torv…

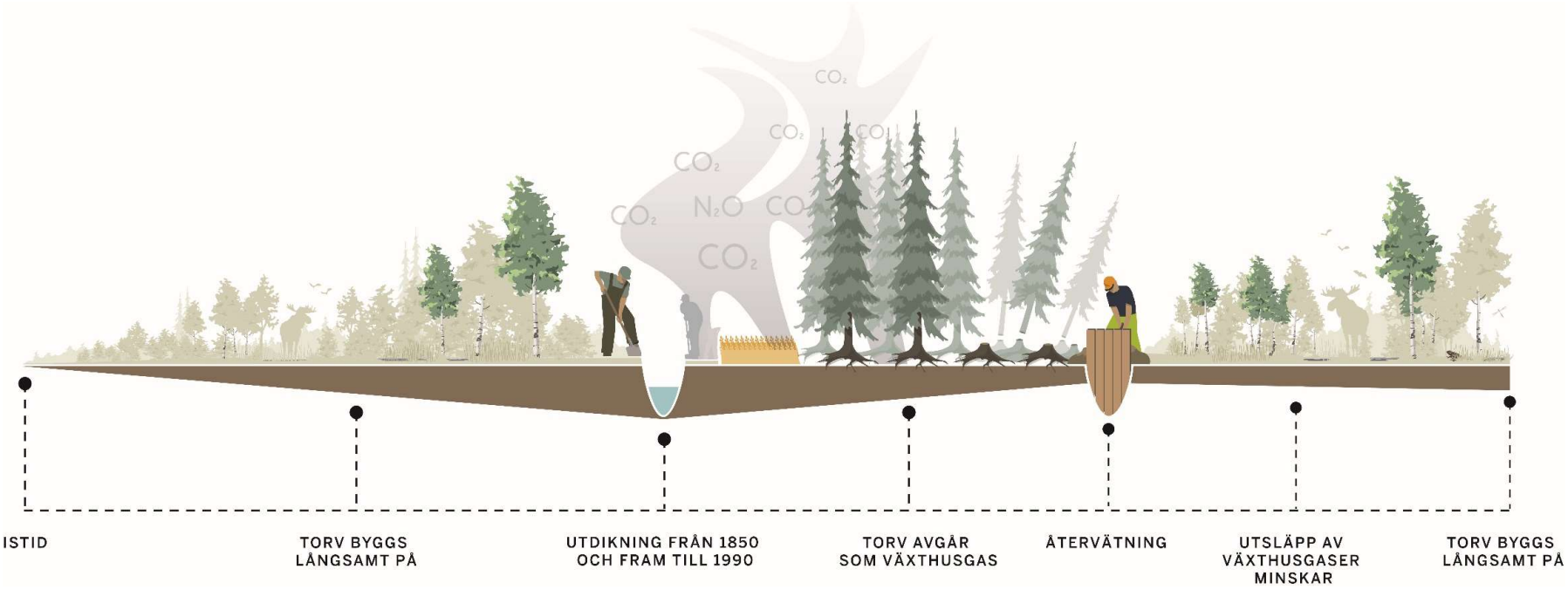

Bakgrund

Förbättrad kunskap gör att det går att räkna på klimatpåverkan från dikad torvtäckt mark.

Två alternativ:

1. Dikesunderhåll + trakthyggesbruk

2. Återvätning + fri utveckling eller fri föryngring och ev. hyggesfritt skogsbruk.

Nettoeffekt av återvätning i ett 100-årsperspektiv

Marktyp	Koldioxidekvivalenter per hektar och år
Näringsrik dikad torvmark i södra Sverige	6 - 26 ton
Näringsfattig dikad torvmark i södra Sverige och näringsrik dikad torvmark i norra Sverige	1,3 – 1,4 ton
Näringsfattig dikad torvmark i norra Sverige	+/- 0 (skattningsosäkerhet)

Uppdraget

- Regeringsuppdrag att återväta dikad torvmark för att minska utsläppen av växthusgaser.
- Åren 2021-2023
- Totalbudget 169 miljoner

Dikad torvmark

Skogen avverkas

Dikespluggning / dikesigenläggning

Checklista

- På kontoret:
  - Inte markavvattningsföretag
  - Inte för stort aro eller för stor lutning
  - Ingen grannpåverkan (höjdskillnad, avstånd till hus)
  - Ingen risk för påverkan som kan ge skada på infrastruktur (väg, kraftledning)
  - Ingen risk för skada på forn- eller kulturminne
  - Helst inte nyckelbiotop/värdekärna innan
  - Vandrar fisk?
  - Check mot Artportalen
- I fält:
  - Minst 30 cm torv på minst ett hektar + tillräckligt god bördighet
  - Naturvärdesbedömning
  - Om god avvattnande funktion
    - OK => Planering för pluggning)

Återvätningsavtal

- 50 år, frivilligt att ingå, följer fastigheten, räknas in i certifieringen.

- Ersättning enligt schablon. (marknadsvärdesminskning på fastigheten)

- Fastighetsägaren avstår:
  - Vidta åtgärder som sänker grundvattennivån
  - Maskinell markberedning

Vad händer nu

- Ta fram riktlinjer, GIS-stöd, avtal, rekrytering och utbildning av personal, informationsinsatser m.m.
- Hitta lämpliga objekt
  - Intresseanmälningar
  - Uppsökande via GIS-analys
- Skogsstyrelsen ombesörjer dikespluggning
  - Naturnära jobb
  - Entreprenörer

SKOGSSTYRELSEN

Intresseanmälan för att återväta utdikade torvmarker

Det kommer inom kort att finnas möjlighet för intresserade privata markägare med lämpliga objekt att sluta återvätningsavtal med Skogsstyrelsen. Det innebär att du får en viss ersättning för minskat markvärde hos objektet för en återvätning som är tänkt att bli permanent. Du kan anmäla intresse redan nu.

Här kan du anmäla intresse för att återväta dikade torvmarker. Skogsstyrelsen kommer sedan att höra av sig till dig för att diskutera närmare om ditt objekt är lämpligt för återvätning och om ett återvätningsavtal kan vara aktuellt. Observera att detta endast är en intresseanmälan, du förbinder dig inte till något.

För att kunna hjälpa dig på bästa sätt behöver vi en del uppgifter, bland annat fastighetens namn, nummer och vilken kommun den finns i. Vi behöver också ditt telefonnummer och din e-postadress. Uppgifter som är obligatoriska är märkta med *.

Vi hör av oss till dig inom 40 arbetsdagar.

Senast uppdaterad: 2021-09-22

Anmäla intresse för att återväta dikade torvmarker

Namn*

E-post*

Telefon*

En möjlighet för klimatet – en möjlighet för biologisk mångfald

Vad för möjligheter?

- Mer vatten
- Variation i landskapet
- Död ved
- Brynmiljöer
- Biotoper
- Livsmiljöer
- Bättre vattenkvalitet

Två tillfällen till påverkan

- Avverkningen
- Proppningen

- Åtgärderna som görs, även intill, stärker objektets mångfald!

Skapa möjlighet att följa upp

Riktad uppföljning på ett femtontal platser

Storskalig översiktlig uppföljning

Enkel checklista

Finns invasiva arter här? (t.ex. Skunkkalla, Jättebalsamnin, Parkslide, Jätteloka, Kanadensiskt gullris etc.) Ange hur många kvadratmeter som täcks av den invasiva arten.	Ja	Nej	Parkslide	Jätteloka	Kinesiskt g	Skunkkalla	Jättebalsamin
Vegetation							
Vilket är det dominerande trädslaget?							
Ser du några hävdgynnade växter? Ange arter om möjligt:	Ja	Nej	Arter:	Sparsamt	Rikligt		
Ser du några orkidéer? Ange arter om möjligt.	Ja	Nej	Arter:	Sparsamt	Rikligt		
Ser du några skogliga signalarter?	Ja	Nej	Arter:				
Ange täckningsgrad av ormbunkar på den tänkta ytan. Ange i %.							
Ange täckningsgrad av starr på den tänkta ytan. Ange i %.							
Ange täckningsgrad av vitmossa på den tänkta ytan. Ange i %.							
Ange täckningsgrad av stor björnmossa (*Polytrichum commune*) på den tänkta ytan. Ange i %.							
Är vegetationen på objektsytan varierande och tydligt heterogen i art, höjd, ålder och struktur? Ange i graderingen 1=låg variation till 5= hög variation. Med hög variation menas att det finns minst två tydliga trädskikt, ett flertal arter träd, i olika ålder samt ett fältskikt som är tydligt varierat och skiktat.	1= låg	2	3	4	5= hög		

Biotoper och element		
Finns träd på socklar på ytan som skall återvätas? För att räknas behöver det vara fler än bara några enstaka/hektar.	Ja	Nej
Finns stående död ved på ytan? (minst 1 dm tjock och 1 m lång)	Ja	Nej
Finns liggande död ved på ytan? (minst 1 dm tjock och 1 m lång)	Ja	Nej
Ange ungefärlig totalmängd död ved. Ange i kubikmeter/hektar. För att räknas behöver den vara minst 1 dm tjock och 1 m lång.		
Vattnet		
Finns öppen blank vattenyta (förutom diket)? Ange i alternativen Inga öppna vattenytor, vattenytor förekommer sparsamt eller stora vattenytor förekommer över hela objektet	Inga öpp	Vattenyt
Finns solbelyst vattenyta? Ange i alternativen Inga öppna vattenytor, vattenytor förekommer sparsamt eller stora vattenytor förekommer över hela objektet	Inga öpp	Sparsam
Finns en gradient i fuktighetsgrad på marken ner mot ytan som skall återvätas?	Ja	Nej
Kommentarsfält, skriv några meningar om objektet för att beskriva det. Ange om du har sett spår av grodor, kräldjur, gnagare eller några intressanta växter.		
Kommentar:		
Hittade du invasiva arter? Rapportera dem på www.invasivaarter.nu		

Förstöra något?

Nej, högst sannolikt inte.

En 500 000 hektar stor utmaning

Frågor?

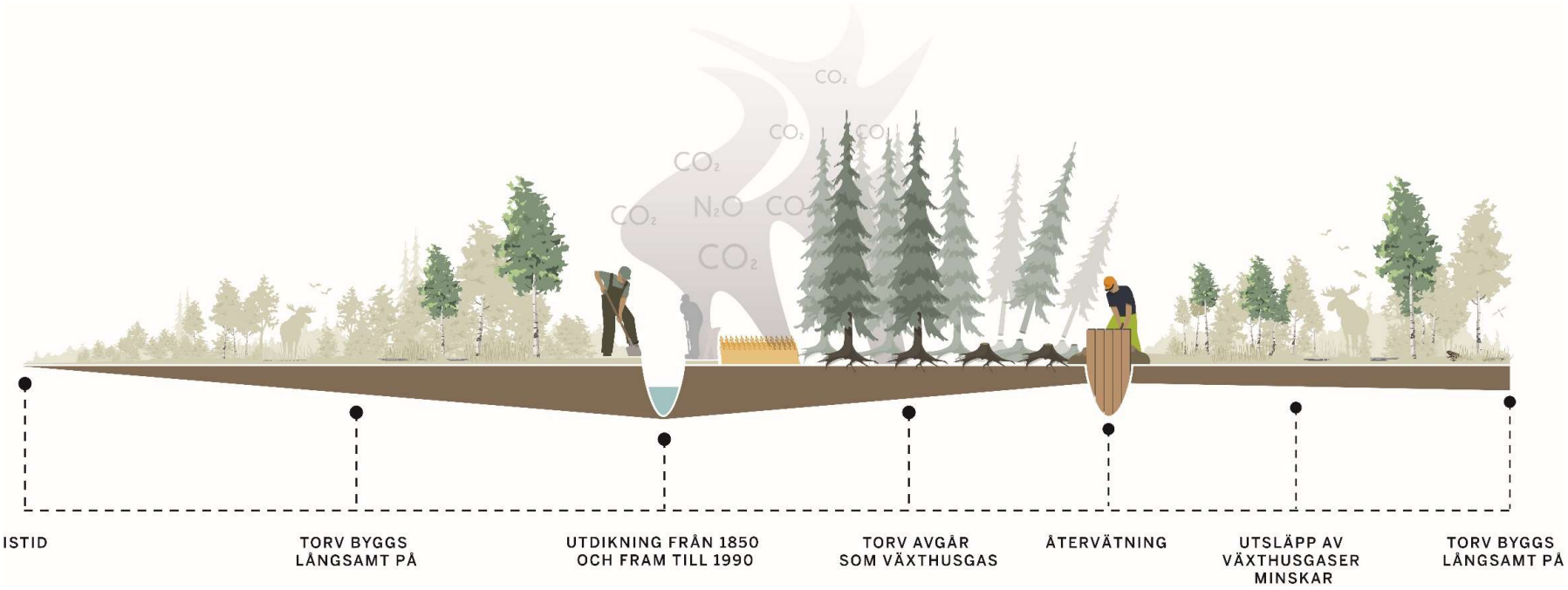
CO₂
N₂O
ISTID
TORV BYGGS LÅNGSAMT PÅ
UTDIKNING FRÅN 1850 OCH FRAM TILL 1990
TORV AVGÅR SOM VÄXTHUSGAS
ÅTERVÄTNING
UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER MINSKAR
TORV BYGGS LÅNGSAMT PÅ